

Yulia Mamonova, Adam Janek

Ruština pro samouky

a věčné začátečníky +MP3

Doma i ve třídě
zábavně
a zajímavě

Více než
4 hodiny
poslechových
cvičení

у меня
нет
девушки

у меня
есть
девушка

edika.

Ruština pro samouky a věčné začátečníky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

Yulia Mamonova, Adam Janek
Ruština pro samouky a věčné začátečníky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Yulia Mamonova, Adam Janek

Ruština pro samouky a věčné začátečníky

+ MP3

**Edika
Brno
2016**

Obsah

Seznamte se s ruštinou	9
1. Знакомство / Seznámení	14
2. Как дела? / Jak se máš?	22
3. Моя семья / Moje rodina	31
4. Что? Где? Когда? / Co? Kde? Kdy?	43
5. Какие у вас планы? / Co máte v plánu?	54
6. В Праге / V Praze	64
7. В ресторане / V restauraci	75
8. Где мы будем жить? / Kde budeme bydlet?	89
9. Свободное время / Volný čas	100
10. Как добраться...? / Jak se dostanu...?	113
11. Поехали! / Jedeme!	126
12. Идём за покупками! / Jdeme nakupovat!	140
13. В бар или в спортзал? / Do baru, nebo do tělocvičny?	153
14. Здоровье прежде всего! / Zdraví nade vše!	165
15. Давайте праздновать! / Pojďme slavit!	177
16. Алло, я вас слушаю! / Haló, poslouchám vás!	190
17. Будем в контакте! / Budeme ve spojení!	203
18. Какая погода будет завтра? / Jaké bude zítra počasí?	215
19. В офисе / V kanceláři	228
20. Россия – страна без границ / Rusko – země bez hranic	240
Краткий обзор грамматики	254
Русско-чешский словарь	264
Чешско-русский словарь	276

Seznam důležitých gramatických jevů

Pomocí tohoto seznamu si rychle vyhledáte potřebnou gramatickou látku. Seznam je uveden v abecedním pořadí se stránkováním.

azbuka	9
číslovky	
• základní číslovky 0–20 v prvním pádu	37
• základní číslovky 30–199 v prvním pádu	59
• základní číslovky 200 a výš v 1. pádu	147
• řadové číslovky	183
čtení a sdělení data	184
infinitiv	26
intonace otázek	48
конструкце мне нужен / нужна / нужно / нужны	146
(ne)přechylování v ruštině	235
oslovování	18
počítaný předmět	147
podstatná jména	
• skloňování tvrdých podstatných jmen rodu mužského v jednotném čísle (vzor студент/телефон)	26
• skloňování tvrdých podstatných jmen rodu ženského v jednotném čísle (vzor мама/работа)	36
• skloňování tvrdých podstatných jmen rodu středního v jednotném čísle (vзор правило)	47
• skloňování měkkých podstatných jmen rodu mužského v jednotném čísle (vзор преподаватель/автомобиль)	93
• skloňování měkkých podstatných jmen rodu ženského v jednotném čísle (vзор тѣтя/недѣля)	94
• skloňování podstatných jmen ženského rodu končících na měkkou souhlásku (souhláaska + ь) v jednotném čísle (vзор свекрѳвы/тетрѳды)	107
• skloňování podstatných jmen končících na -ий, -ия, -ие v jednotném čísle	132
• skloňování podstatných jmen rodu mužského a rodu ženského v množném čísle (vzory студент/телефон, мама/работа, преподаватель/автомобиль, тѣтя/недѣля)	158
• skloňování podstatných jmen rodu středního v množném čísle (vзор правило)	170
• skloňování podstatných jmen ženského rodu končících na měkkou souhlásku (souhláaska + ь) v množném čísle (vзор свекрѳвы/тетрѳды)	182
• skloňování podstatných jmen končících na -ий, -ия, -ие v množném čísle	196
• skloňování podstatných jmen zakončených na -ж, -ш, -ч, -щ, -ц	133
• nesklonná podstatná jména	81
přídavná jména	
• přídavná jména v 1. pádu	69
• skloňování přídavných jmen v jednotném čísle	145
• skloňování přídavných jmen v množném čísle	197
• stupňování přídavných jmen	208
příslovce	
• tvoření příslovcí	120
• stupňování příslovcí	219
slovesa	
• časování sloves typu читать, гулять	59
• časování sloves typu говорить	83
• časování sloves na -овать / -евать	105
• sloveso mít v ruštině	37
• sloveso jmenovat se	19
• časování slovesa být	48

• časování slovesa ехать	70
• časování slovesa хотеть	70
• časování slovesa идти	60
• časování slovesa есть	159
• časování slovesa жить	94
• časování slovesa любить	146
• časování slovesa купить	146
• časování slovesa вернуть(ся)	120
• časování slovesa видеть	211
• časování slovesa искать	119
• časování slovesa мочь	95
• časování slovesa писать	171
• časování slovesa пить	159
• časování slovesa сказать	82
• časování slovesa ходить	83
• časování zvrtných sloves	105
slovní přízvuk	9
slovesné časy	
• tvoření minulého času	26
• tvoření budoucího času u nedokonavých sloves	48
slovesné způsoby	
• podmiňovací způsob	133
• tvoření rozkazovacího způsobu pro 2. osobu jednotného a množného čísla	171
• tvoření rozkazovacího způsobu pro 3. osobu jednotného a množného čísla	185
• tvoření rozkazovacího způsobu pro 1. osobu množného čísla	185
• rozkaz u zvrtných sloves	171
slovesný vid	247
tzv. zrádní přátelé	248
účelové konstrukce typu чтобы + infinitiv	220
užití infinitivních vět	120
vyjádření přibližnosti	121
vyjádření potřeby a nutnosti	118
vyjádření dovolení a zákazu	233
vyjádření času	234
vykání	27
zápor	
• zápor u sloves	37
• zápor slovesa mít v minulém a budoucím čase	172
zájmena	
• osobní zájmena	18
• skloňování osobních zájmen	82
• skloňování přivlastňovacích zájmen v jednotném čísle	106
• skloňování přivlastňovacích zájmen v množném čísle	220
• skloňování ukazovacích zájmen этот, эта, это, эти	184

Milí studenti!

Právě otevíráte **Ruštinu pro samouky a věčné začátečníky**, která je určena každému, kdo má zájem osvojit si základy ruského jazyka nebo své znalosti oprášit. Tato učebnice vás na pozadí běžných životních situací seznámí s aktuální slovní zásobou a systematicky vás provede gramatikou ruského jazyka tak, abyste se naučili v nejběžnějších situacích aktivně komunikovat slovem i písmem.

Ruština pro samouky a věčné začátečníky vám přináší aktuální slovní zásobu, užitečné výrazy a fráze, zajímavé a vtipné úvodní texty, hodně fotografií a ilustrací, velké množství poslechů včetně namluvené slovní zásoby a v neposlední řadě mnoho nejrůznějších cvičení, ve kterých si procvičíte a upevníte své znalosti.

Na začátku knihy se nachází přehled a obsah jednotlivých lekcí, na jejím konci je umístěn souhrnný gramatický přehled a rusko-český i česko-ruský slovník. V učebnici samotné naleznete 20 lekcí, kterým předchází lekce „seznamovací“ – v té si osvojíte azbuku a poznáte nejdůležitější zákonitosti ruské výslovnosti. A jak vypadá každá další lekce? Jako první na vás čeká vždy vybraná zajímavost, která se vztahuje k tématu lekce. Následují namluvené úvodní dialogy se slovní zásobou a užitečnými frázemi. Další částí lekce je gramatický oddíl, který je vždy zaměřen na ty jevy, na které jste narazili v úvodních textech. Po gramatice na vás čekají různorodá cvičení, ve kterých si procvičíte novou i dříve probranou gramatiku a slovní zásobu. Poté budete mít možnost v každé lekci podle nahrávky a textu hádat osobu nebo věc, která se vztahuje k tématu lekce. Závěrečnou částí je klíč, díky němuž si můžete zkontrolovat správnost vybraných cvičení dané lekce.

Jednotlivé části každé lekce jsou uvedeny následujícími ikonkami a nadpisy:

ДИАЛОГИ / DIALOGY

СЛОВАРНЫЙ ЗАПАС / SLOVÍČKA

ФРАЗЕОЛОГИЯ / FRAZEOLOGIE

ГРАММАТИКА / GRAMATIKA

УПРАЖНЕНИЯ / CVIČENÍ

О КОМ JE ŘEČ?

Namluvené texty a cvičení jsou pak označeny takto:

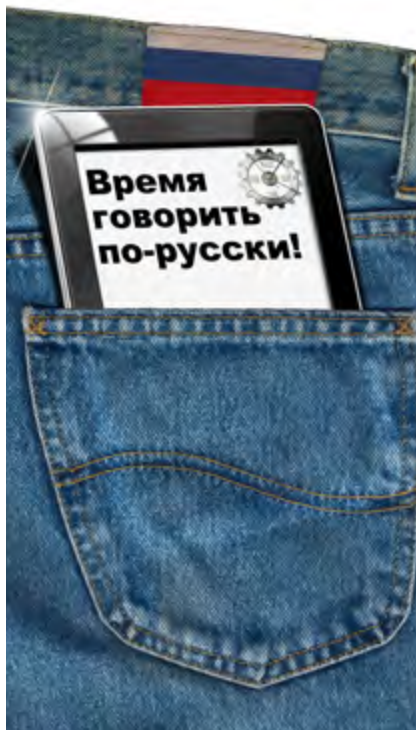
Audio 05_01

Milí studenti, pevně věříme, že s tímto průvodcem základy ruského jazyka budete spokojeni a že pro vás bude přínosem! Zkrátka... ať se vám učebnice líbí!

Vaši autoři

Yulia Mamonova a Adam Janek

Seznamte se s ruštinou

Ruština stejně jako čeština patří do rodiny slovanských jazyků. Společně s ukrajinštinou a běloruštinou tvoří skupinu východoslovanských jazyků (podobně jako například čeština a slovenština jsou součástí západoslovanských jazyků). Rusky na světě mluví přes 270 miliónů lidí. Jsme rádi, že jste se rozhodli naučit se nebo si oprášit základy ruštiny i vy!

AZBUKA

Ruská abeceda (azbuka) se skládá ze **33 písmen** – **21 souhlásek**, **10 samohlásek**, **měkkého a tvrdého znaku**. Měkký a tvrdý znak nemají hláskový význam, to znamená, že neoznačují žádnou hlásku.

V azbuce je několik písmen, která v latinské abecedě zcela chybí. Některá písmena azbuky pak mají shodnou grafickou podobu (například ruská písmena K, O, T, A aj. odpovídají českým písmenům K, O, T, A aj.), některá jsou odlišná (ruská písmena P, C, B aj. odpovídají českým písmenům R, S, V aj.). Na rozdíl od české abecedy, která hojně používá diakritická znaménka (háčky, čárky, kroužky), v azbuce nalezneme pouze dvě písmena s podobnými znaménky, a to й [j] a ъ [o/jo].

POSLECHNĚTE SI KOMPLETNÍ AZBUKU:

Audio 00_01

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё Жж Зз Ии Йй Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъ ъ Ыы Ь ъ Ээ Юю Яя

RUSKÝ SLOVNÍ PŘÍZVUK

Pro ruštinu je **velice důležitý** slovní přízvuk. Najdeme totiž taková slova, která se liší pouze postavením přízvuku: замо́к (zámek – stavba) – замо́к (zámek pro zamykání). Slovní přízvuk slouží rovněž ke správné výslovnosti. Zejména výslovnost samohlásek úzce souvisí s **dynamickou povahou** přízvuku (v ruštině se proto mluví o **přízvučných** a **nepřízvučných** samohláskách, které se vyslovují odlišně).

Přízvuky si vždy osvojujte u každého nového slova.

Na rozdíl od češtiny je přízvuk v ruštině **volný**, tj. může být v různých slovech na libovolné slabice (голо́д, моро́з, молоко́), a **pohyblivý**, tj. v různých tvarech stejného slova může být na různých slabikách (горо́д – jednotné číslo, ale городá – množné číslo; я хожу́ – 1. osoba jednotného čísla, ale ты ходи́шь – 2. osoba jednotného čísla).

V ruských textech **se přízvuky běžně neoznačují**. V učebnici však přízvuk bude značen u všech slov **čárkou** nad přízvučnou samohláskou (kromě jednoslabičných slov a slov s Ěě).

Zapamatujte si, že v ruštině na rozdíl od češtiny neexistují dlouhé a krátké samohlásky.

PÍSMENA AZBUKY

Základní dělení azbuky s výslovností jednotlivých písmen. Symbol ['] označuje **měkčnost** souhlásek:

a) samohlásky

běžné: **а э и ы о у**
[a] [e] [i] [y] [o] [u]

tzv. jotované: **е ё ю я**
[je/e] [jo/o] [ju/u] [ja/a]

Tzv. jotované samohlásky mohou mít **dvojitou výslovnost – buď s „j“ na začátku (proto jotované), nebo bez „j“**. Zapamatujte si následující pravidlo:

1. Na začátku slova, po samohláске a po tvrdém a měkkém znaku vyslovujeme s „j“ [je, jo, ju, ja]:
Např. **я́ма** [jájma] (jáma), **бо́юсь** [bajús'] (bojím se), **объе́кт** [abjékt] (objekt, předmět) apod.
2. Po souhláске vyslovujeme **bez „j“** [e, e, u, a] + předcházející souhláска se vyslovuje měkce:
Např. **де́лать** [d'élat'] (dělat), **те́тя** [t'éta'] (teta), **ле́то** [l'éto] (léto).

Pozor: po vždy tvrdých souhláскách (**ж, ш, ц** – viz rovněž níže rozdělení na měkké a tvrdé souhlásky) se tyto samohlásky vyslovují [e, e, u, a] a neměkčí přitom předcházející souhláска (**ж, ш, ц** jsou **vždy tvrdé!**).

Pamatujte si, že jotovaná samohláска **Ěě je vždy přízvučná!** V dnešní ruštině je tendence nahrazovat v psaném textu (literatura, noviny, časopisy atd.) samohláска **ě** samohláскou **e** (výslovnost se ale vždy zachovává, tj. vyslovujeme vždy jako písmeno **ě!**). Pro učební účely ale v této učebnici používáme vždy písmeno **ě**.

b) souhlásky

б в г д ж з й к л м
[b] [v] [g] [d] [ž] [z] [j] [k] [l] [m]

н п р с т ф х ц ч ш щ
[n] [p] [r] [s] [t] [f] [ch] [c] [č] [š] [šš]

Rozdělení souhlásek na měkké a tvrdé:

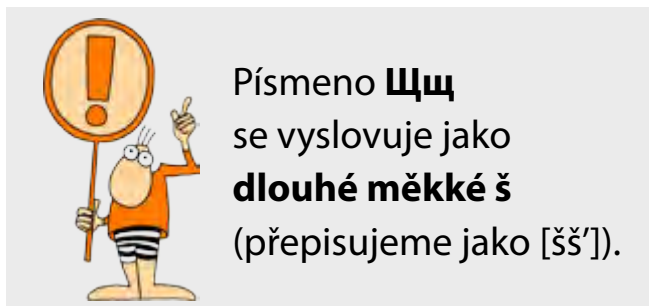
1. jen **měkké**: **й, ч, щ**
2. jen **tvrdé**: **ж, ш, ц**
3. ostatní souhlásky mohou být tvrdé i měkké – záleží na následujícím písmenu.

Zapamatujte si jednoduchou pomůcku, jak poznat tvrdou či měkkou souhláску:

Ruské samohlásky **а, э, о, у, ы** označují **tvrdou výslovnost** předcházející souhlásky:
да́р [dar] (dar), **до́м** [dom] (dům), **лу́к** [luk] (cibule, luk), **мы́с** [mys] (mys).

Písmena **е, ё, ю, я, и, ъ** naopak označují **měkkou výslovnost** předcházející souhlásky:

ле́с [l'es] (les), **не́с** [n'os] (nesl), **Лю́ба** [l'úba] (Ljuba), **мя́со** [m'ása] (maso), **ри́с** [r'is] (rýže), **пе́нь** [p'en'] (pařež)

Přepis ruských písmen a slov tak, jak je slyšíme a vyslovujeme, uvádíme latinkou v hranatých závorkách.

c) měkký a tvrdý znak

měkký znak ъ

tvrdý znak ъ

Měkký znak má tři základní funkce:

1. **Označuje měkkost** – změkčuje předcházející souhlásku (na konci či uprostřed slova):
Např. ноль [noľ] (nula), конь [konʹ] (kůň), делать [d'elatʹ] (dělat), школьн**ы**й [škóľ'nyj] (školní)
2. **Označuje gramatický tvar**:
Např. уч**и**ться (učit se – infinitiv) X уч**и**тся (učí se – 3. osoba jednotného čísla)
3. Slouží jako tzv. **rozdělovací znak** před určitými písmeny:
Např. но**ч**ью [nočju] (v noci), п**ь**ю [pjju] (piju), б**ь**ешь [bjoš] (biješ)

Tvrdý znak slouží zejména jako rozdělovací znak, a to především u slov s předponami:

Např.: отъ**е**зд [atj'ezd] (odjezd), въ**е**хать [vj'echatʹ] (vjet, zajet), съ**е**л [sjel] (snědl)

VÝSLOVNOST VYBRANÝCH RUSKÝCH SAMOHLÁSEK

Je nutné rozlišovat samohlásky, které jsou tzv. **pod přízvukem**. Samohlásky **pod přízvukem** (v přízvučné pozici) si zachovávají svoji kvalitu (= vyslovují se tak, jak je vidíme napsané) a nemění se! Samohlásky, které **nejsou pod přízvukem** (jsou v nepřízvučné pozici), se tzv. **redukují** (= vyslovují se jinak, než je vidíme napsané).

Nejznatelněji podléhají zmíněné redukcii samohlásky **о** [o], **е** [je/e], **я** [ja/a].

Pro výslovnost **о** [o], **е** [je/e], **я** [ja/a] si **zapamatujte jednoduché pravidlo**:

1. Když na těchto samohláskách leží přízvuk (tj. přízvuk padá na o, e, я) = vyslovují se jako **о** [o], **е** [je/e], **я** [ja/a], tj. jejich **výslovnost se nemění!**

2. Pokud jsou tyto samohlásky v tzv. nepřízvučné pozici (tj. nepadá na ně přízvuk), ruské **о** vyslovujeme spíše jako [a] a výslovnost samohlásek **е**, **я** se poté blíží samohlásce [i]. Zapamatujte si, že čím dále jsou tyto nepřízvučné samohlásky od přízvučné slabiky, tím více uzavřeněji se vyslovují.

PSACÍ AZBUKA

Pozorně se podívejte na níže uvedená slova a srovnajte jejich grafickou podobu písma tiskacího, psacího a kurzívy. Věnujte pozornost následujícím pravidlům u psací abukvy:

1. Je nezbytné dodržovat usazení jednotlivých písmen vůči základní lince. Části některých písmen zasahují nad horní linku (ђ, ђ) či naopak sahají pod linku základní (ђ, ђ, ђ, ђ, ђ, ђ, ђ).
2. Psací písmena м, л, я se v ruštině musí připojovat k předchozímu písmenu vždy malým zobáčkem (háčkem).

дэдушкa	дэдушкa	дeдушкa
отэц	отэц	отeц
брат	брат	бrат
дорогóй	дорогóй	дорoгой
дэньги	дэньги	дeньги
пoдрýга	пoдрýга	пoдрyга
зелёный	зелёный	зeлёный
тóлстый	тóлстый	тoлстый

MĚJTE NEUSTÁLE NA PAMĚTI

1. Po г, к, х se vždy píše pouze и, nikdy ы (гитáра, кино, хитрая)!
2. Po ж, ш, ч, щ se v ruských slovech nepíše я, ю. Musí následovat а, у (чáсто, щýка)! (Pozor na přejatá slova z cizích jazyků – жури, брошýра apod.)
3. Po ж, ш, ч, щ se v ruských slovech píše vždy jen и, nikdy ы (живóй, широко, чýстый)!
4. Písmena е, ё, ю, я, и, ъ měkčí předcházející souhlásku (neplatí pro vždy tvrdé souhlásky – ж, ш, ц)!
5. Samohlásky о [o], е [je/e], я [ja/a] si zanechávají svoji kvalitu (= vyslovují se tak, jak je vidíme napsané) **pouze v přízvučné pozici**. Ve všech ostatních pozicích podléhají tzv. redukci (= vyslovují se jinak, než je vidíme napsané).
6. **Pozor** na koncovky -oro/-ero, u kterých se **ruské r** vždy vyslovuje jako [v]!

Ničeho se nebojte! Jakmile na nahrávkách uslyšíte první dialogy, budou vám veškerá pravidla okamžitě jasná a základy ruštiny si rychle osvojíte! Tak jdeme na to ☺.

А З Б У К А

А	а	<i>А</i>	<i>а</i>	a
Б	б	<i>Б</i>	<i>б</i>	b
В	в	<i>В</i>	<i>в</i>	v
Г	г	<i>Г</i>	<i>г</i>	g
Д	д	<i>Д</i>	<i>д</i>	d
Е	е	<i>Е</i>	<i>е</i>	je (-e)
Ё	ё	<i>Ё</i>	<i>ё</i>	jo (-o)
Ж	ж	<i>Ж</i>	<i>ж</i>	ž
З	з	<i>З</i>	<i>з</i>	z
И	и	<i>И</i>	<i>и</i>	i
Й	й	<i>Й</i>	<i>й</i>	j
К	к	<i>К</i>	<i>к</i>	k
Л	л	<i>Л</i>	<i>л</i>	l
М	м	<i>М</i>	<i>м</i>	m
Н	н	<i>Н</i>	<i>н</i>	n
О	о	<i>О</i>	<i>о</i>	o

П	п	<i>П</i>	<i>п</i>	p
Р	р	<i>Р</i>	<i>р</i>	r
С	с	<i>С</i>	<i>с</i>	s
Т	т	<i>Т</i>	<i>т</i>	t
У	у	<i>У</i>	<i>у</i>	u
Ф	ф	<i>Ф</i>	<i>ф</i>	f
Х	х	<i>Х</i>	<i>х</i>	ch
Ц	ц	<i>Ц</i>	<i>ц</i>	c
Ч	ч	<i>Ч</i>	<i>ч</i>	č
Ш	ш	<i>Ш</i>	<i>ш</i>	š
Щ	щ	<i>Щ</i>	<i>щ</i>	šč
	ъ		<i>ъ</i>	tvrdý znak
	ы		<i>ы</i>	y
	ь		<i>ь</i>	měkký znak
Э	э	<i>Э</i>	<i>э</i>	e
Ю	ю	<i>Ю</i>	<i>ю</i>	ju (-u)
Я	я	<i>Я</i>	<i>я</i>	ja (-a)

1

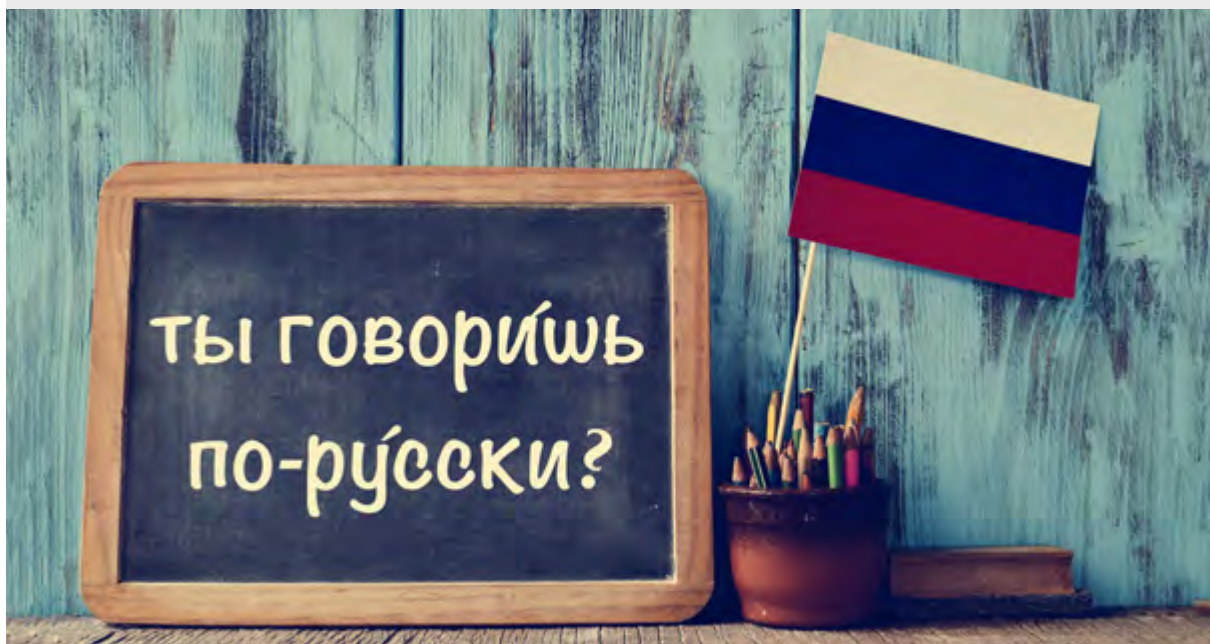
Знакóмство Seznámení

V první lekci se naučíte představit sami sebe, zeptat se druhých osob na jejich jméno a odkud jsou, a další základní společenské fráze. Naučíte se osobní zájmena v 1. a 4. pádu, seznámíte se se stavbou ruské věty v přítomném čase a s rozdílem v oslovování mezi ruštinou a češtinou. Veškerou gramatiku si následně osvojíte ve cvičeních. Ničeho se nebojte, začínáme ☺.

Víte, že...

... rusky mluvících lidí je na celém světě přes 270 miliónů? Z toho v samotném Rusku žije přibližně 140 miliónů rusky mluvících osob. Podle analytiků a statistiků byl ale počet rusky mluvících na celém světě ještě v 90. letech 20. století okolo 350 miliónů.

ДИАЛОГИ / DIALOGY

1.

Audio 01_01

- 👉 Привѣт! Я Ада́м, а как тебя́ зову́т?
- 👉 Привѣт! Меня́ зову́т Лари́са.
- 👉 О́чень прия́тно.
- 👉 Мне то́же. Отку́да ты?
- 👉 Я из Чѣхии, я чех. А ты?
- 👉 Я из Росси́и, я ру́сская.
- 👉 Мне порá. Пока́.
- 👉 Пока́.

Ahoj! Já jsem Adam, a jak se jmenuješ ty?
Ahoj! Jmenuji se Larisa.
Těší mě.
Mě také. Odkud jsi?
Já jsem z Česka, jsem Čech. A ty?
Já jsem z Ruska, jsem Ruska.
Už musím jít. Ahoj.
Ahoj.

2.

Audio 01_02

☞ Вэра, кто это?	Věro, kdo je to?
☞ Это моя подру́га.	To je moje kamarádka.
☞ А как её зову́т?	A jak se jmenuje?
☞ Её зову́т Рена́та.	Jmenuje se Renáta.
☞ Отку́да она́?	Odkud je?
☞ Она́ слова́чка, как и я, она́ из Слова́кии.	Ona je Slovenka jako já, je ze Slovenska.

3.

Audio 01_03

☞ Здравствуйте! Позво́льте предста́виться: меня́ зову́т Мо́ника. А вас?	Dobrý den! Dovolte mi, abych se představila: jmenuji se Monika. A vy?
☞ До́брый день! При́ятно познако́миться, Мо́ника. Я Ви́ктор.	Dobrý den! Rád vás poznávám, Moniko. Já jsem Viktor.
☞ Ви́ктор, вы из Росси́и?	Viktore, vy jste z Ruska?
☞ Да, я ру́сский, из Росси́и. А вы че́шка?	Ano, já jsem Rus, jsem z Ruska. A vy jste Češka?
☞ Да, я из Че́хии.	Ano, já jsem z Česka.
☞ До свидáния. Все́го хоро́шего!	Na shledanou. Mějte se hezky!
☞ До свидáния. Все́го до́брого!	Na shledanou. Mějte se hezky!

4.

Audio 01_04

☞ Душа́н, познако́мся, это́ мой роди́тели. Их зову́т Еле́на и Влади́мир. ... Па́па и ма́ма, это́ мой друг Душа́н.	Dušane, seznam se, to jsou moji rodiče. Jmenují se Jelena a Vladimír. ... Tatko a mamko, to je můj kamarád Dušan.
☞ О́чень рад познако́миться! Меня́ зову́т Душа́н.	Moc mě těší! Jmenuji se Dušan.
☞ Вза́ймно. Душа́н, вы из Че́хии?	Nás také těší. Dušane, vy jste z Česka?
☞ Не́т, я не из Че́хии. Я слова́к, я из Слова́кии.	Ne, já nejsem z Česka. Jsem Slovák, jsem ze Slovenska.

СЛОВА́РНЫЙ ЗАПА́С / SLOVÍČKA

Audio 01_05

вза́ймно	vzájemně, navzájem
друг, дру́га (<i>m</i>)	kamarád, přítel
из (из Че́хии, из Росси́и, из Слова́кии)	z, ze (z Česka, z Ruska, ze Slovenska)
кто	kdo
ма́ма, ма́мы (<i>ž</i>)	máma, mamka
отку́да	odkud
о́чень	velmi

па́па, па́пы (<i>m</i>)	táta, tatka
подру́га, подру́ги (<i>ž</i>)	kamarádka
познако́миться	seznámit se
роди́тели, роди́телей	rodiče, rodičů
Росси́я, Росси́и (<i>ž</i>)	Rusko
Слова́кия, Слова́кии (<i>ž</i>)	Slovensko
Че́хия, Че́хии (<i>ž</i>)	Česko
это́ (это́ моя́ подру́га)	to je (to je moje kamarádka)

Привѐт!	Ahoj! (při setkání)
Меня зовут ...	Jmenuji se...
Как тебя зовут?	Jak se jmenuješ?
Я Адам.	Já jsem Adam.
Как её зовут?	Jak se jmenuje? (ona)
Её зовут ...	Jmenuje se...
Как его зовут?	Jak se jmenuje? (on)
Его зовут ...	Jmenuje se...
Кто это?	Kdo je to?
Откуда ты?	Odkud jsi?
Добрый день!	Dobrý den!
Здравствуйте!	Dobrý den!
Позвольте представиться.	Dovolte, abych se představil/a.
Очень рад / рада познакомиться!	Rád vás poznávám!
Приятно познакомиться!	Rád vás poznávám!
Очень приятно.	Moc mě těší.
Мне тоже (приятно).	Také mě těší.
Мне пора!	Už musím jít.
Пока!	Ahoj! (při loučení)
До свидания.	Na shledanou.
Всего хорошего.	Mějte se hezky.
Всего доброго.	Mějte se hezky.

ПАМАТУЈТЕ:

ДА	-	НЕТ
ANO	-	NE

ГРАММАТИКА / GRAMATIKA

RUSKÁ VĚTA

Pamatujte si, že v ruštině se **nevyjadřuje tvar slovesa být v přítomném čase**. Pozorujte:

Я Ада́м.	Já jsem Adam.
Откуда́ ты?	Odkud jsi ?
Кто это́?	Kdo je to?
Э́то моя́ подру́га.	To je moje kamarádka.
Мы из Чехии́.	My jsme z Česka.
Вы из Росси́и?	Vy jste z Ruska?
Они́ из Слова́кии.	Oni jsou ze Slovenska.

Někdy se můžete setkat s tím, že chybějící tvar slovesa je nahrazen pomlčkou:

Лари́са – подру́га Мо́ники.	Larisa je kamarádka Moniky.
Ви́ктор – друг Ада́ма.	Viktor je Adamův kamarád.

За́пор se v přítomném čase vyjadřuje zápornkou **не**, kterou klademe před dané slovo:

Я не из Чехии́.	Já nejsem z Česka.
Он не мой друг.	Он není můj kamarád.

OSOBNÍ ZÁJMENA

Naučte se osobní zájmena:

Я	МЫ
ТЫ	ВЫ
ОН, ОНА́, ОНО́	ОНИ́

NÁRODNOSTI

Zapamatujte si, že jména příslušníků států se v ruštině píší vždy s **malým písmenem**. Pozorujte:

Ада́м чех .	Adam je Čech.
Ви́ктор из Росси́и, он ру́сский .	Viktor je z Ruska, je Rus.
Она́ из Слова́кии, она́ слова́чка .	Ona je ze Slovenska, je Slovenka.

OSLOVOVÁNÍ

Zapamatujte si, že na rozdíl od češtiny v ruštině **oslovujeme pomocí 1. pádu**. Pozorujte:

Приве́т, Ада́м!	Ahoj, Adame!
До́брый день, Ви́ктор!	Dobrý den, Viktore!
Здра́вствуйте, Лари́са!	Dobrý den, Lariso!
Мне пора́, Ири́на . Пока́!	Už musím jít, Irino . Ahoj!
Всего́ хоро́шего, О́льга!	Měj se hezky, Olgo!

SLOVESO JMENOVAT SE

V dialozích jste se seznámili s frázemi typu *Меня зовут Лариса* nebo *Как тебя зовут?* Vazba se slovesem *jmenovat* se se pojí vždy se 4. pádem – některá osobní zájmena ve 4. pádu již znáte, ostatní se nyní naučíte. Jednotlivé fráze si zapamatujte. Pozorujte:

Меня зовут Адам.
Как **тебя** зовут?
Как **её** зовут? / Как **его** зовут?
Нас зовут Владимир и Елена Ивановы.
Как **вас** зовут?
Как **их** зовут?

Jmenuji se Adam.
Jak se jmenuješ?
Jak se jmenuje? (ona) / (on)
Jmenujeme se Vladimír a Jelena Ivanovovi.
Jak se jmenujete?
Jak se jmenují? (oni, ony)

УПРАЖНЕНИЯ / CVIČENÍ

1. Spojte věty, které k sobě patří podle smyslu (vycházejte z úvodních dialogů).

- 1 Рад познакомиться.
- 2 Кто это?
- 3 Как его зовут?
- 4 Откуда вы?
- 5 Они из России?
- 6 Очень приятно!
 - a. Его зовут Ян.
 - b. Взаимно.
 - c. Мне тоже очень приятно.
 - d. Нет, они из Чехии.
 - e. Мы из России.
 - f. Это мой друг.

2. Odhadněte, jak zněla předchozí věta.

- 1 _____? Это мой друг.
- 2 _____ . Взаимно.
- 3 _____? Антон.
- 4 _____? Нет, она не словачка.
- 5 _____? Я из России, а ты?
- 6 _____? Да, она / Ольга подруга Адама.

3. Poslechněte si dialogy ze začátku lekce a do tabulky k jednotlivým státům přiřaďte jména osob podle toho, z kterého státu jsou. Poté vytvořte

jednoduché věty v ruštině, kdo je odkud. Správné řešení si poslechněte na nahrávce.

Audio 01_07

Россия Чехия Словакия

(Адам, Лариса, Вера, Мони́ка, Ви́ктор, Душа́н)

4. Následující věty přeformulujte podle vzoru za použití vazby se slovesem *jmenovat se*.

Vzor: Я Адам. > *Меня зовут Адам.*

- 1 Ты Алексе́й?
- 2 Он Ю́ра.
- 3 Мы Алексе́ндр и О́льга.
- 4 Они Ро́ма и Ири́на.
- 5 Вы Са́ша?
- 6 Она́ Кла́ра?

5. Věty doplňte podle smyslu tvarem buď mužského, anebo ženského rodu.

- 1 Ян чех, Яна тоже
- 2 Ольга русская, Олег тоже
- 3 Он из Словакии, тоже словачка.
- 4 Познакомьтесь, это мой друг, а это мой
- 5 Его зовут Александр, а зовут Александра.
- 6 Ирина, я рад с вами познакомиться. – И я тоже очень, Антон.

6. Odpovědíte

- a) *kladně*
- b) *záporně*

Audio 01_08

Poté si správné řešení poslechněte na nahrávce.

Vzor: *Он(и) из России? > Да, он(и) из России. Нет, он(и) не из России.*

1. Адам из России?
2. Вера из Чехии?
3. Душан из Словакии?
4. Он словак?
5. Она русская?

6. Это родители Ивана?
7. Это друг Виктора?
8. Это друг(а) Марины?
9. Они чехи?
10. Владимир и Елена русские?

7. Představte se, řekněte, jak se jmenujete a odkud jste.

8. Podle smyslu doplňte rozhovor výrazy z nabídky.

Poté si dialog poslechněte.

Audio 01_09

очень	порá	познакóмиться	тебá
откúда	тóже	нет	зовúт

- Привёт! Меня Марина, а?
- Привёт! Приятно, я Иван.
- И мне приятно. ты, Иван?
- Я из России. А ты из России?
-, я не из России. Я из Словакии.
- Мне, пока!
- Пока!

9. Podle smyslu doplňte do dialogu chybějící výrazy.

Poté si dialog poslechněte.

Audio 01_10

- Здра́вствуйте, предста́виться. зову́т Анто́н, а мой друг Кири́лл.
- Здра́вствуйте, познако́миться, я Верони́ка.
- Верони́ка, вы Росси́и?
-, я не из Росси́и, я че́шка. А вы, Анто́н, слова́к?
- Нет, я ру́сский.
- Кири́лл, а вы?
- Я из Росси́и, и мой друг.

10. Přeložte věty do ruštiny.

1. Jmenuji se Saša, jsem Rus. Moji rodiče jsou Larisa a Viktor, jsou také z Ruska.
2. Irino, to je moje kamarádka Věra, je ze Slovenska.
3. Dobrý den, jak se jmenujete? – Jmenuji se Renáta.
4. Jste z Ruska? – Ne, nejsem z Ruska, jsem z Česka.

О КОМ JE ŘEČ?

Audio 01_11

Позвольте предста́виться: меня́ зову́т Влади́мир Влади́мирович, я ру́сский. Послédние не́сколько лет я глава́ са́мого большо́го госуда́рства в ми́ре. У меня́ две до́чки. Их зову́т Мари́я и Екате́рина.

Klíč:

cv. 1 1b, 2f, 3a, 4e, 5d, 6c

cv. 2 1. Кто это? 2. (Очень) Рад познако́миться. / (Очень) Приятно познако́миться. 3. Как тебя́/его́ зову́т? 4. Она́ слова́чка? 5. Отку́да ты? 6. О́льга – подро́уга Ада́ма?

cv. 3 **Audio 01_07** Ада́м из Че́хии. Ла́ри́са из Росси́и. Ве́ра из Слова́кии. Мо́ника из Че́хии. Ви́ктор из Росси́и. Душа́н из Слова́кии.

cv. 4 1. Тебя́ зову́т Алексе́й? 2. Его́ зову́т Ю́ра. 3. Нас зову́т Алексе́ндр и О́льга. 4. Их зову́т Ро́ма и Ири́на. 5. Вас зову́т Са́ша? 6. Её́ зову́т Клáра?

cv. 5 1. че́шка 2. ру́сский 3. она́ 4. друг 5. её 6. ра́да

cv. 6 **Audio 01_08** 1. Да, Ада́м из Росси́и. Нет, Ада́м не из Росси́и. 2. Да, Ве́ра из Че́хии. Нет, Ве́ра не из Че́хии. 3. Да, Душа́н из Слова́кии. Нет, Душа́н не из Слова́кии. 4. Да, он слова́к. Нет, он не слова́к. 5. Да, она́ ру́сская. Нет, она́ не ру́сская. 6. Да, это́ роди́тели Ива́на. Нет, это́ не роди́тели Ива́на. 7. Да, это́ друг Ви́ктора. Нет, это́ не друг Ви́ктора. 8. Да, это́ подро́уга Мо́ники. Нет, это́ не подро́уга Мо́ники. 9. Да, они́ че́хи. Нет, они́ не че́хи. 10. Да, Влади́мир и Еле́на ру́сские. Нет, Влади́мир и Еле́на не ру́сские.

cv. 8 **Audio 01_09**

–Приве́т! Меня́ зову́т Мари́на, а тебя́?

–Приве́т! При́ятно познако́миться, я Ива́н.

–И мне о́чень то́же при́ятно. Отку́да ты, Ива́н?

–Я из Росси́и. А ты то́же из Росси́и?

–Нет, я не из Росси́и. Я из Слова́кии.

–Мне по́ра, пока́!

–Покá!

cv. 9 **Audio 01_10**

–Здра́вствуйте, **позвольте** предста́виться. **Меня́** зову́т Анто́н, а **это́** мой друг Кири́лл.

–Здра́вствуйте, **ра́да при́ятно** познако́миться, я Верони́ка.

–Верони́ка, вы **из Росси́и**?

–**Нет**, я не из Росси́и, я че́шка. А вы, Анто́н, слова́к?

–Нет, я ру́сский.

–Кири́лл, а вы **отку́да**?

–Я из Росси́и, **как** и мой друг.

cv. 10 1. Меня́ зову́т Са́ша, я ру́сский. Мои́ роди́тели Ла́ри́са и Ви́ктор, они́ то́же из Росси́и. 2. Ири́на, это́ моя́ подро́уга Ве́ра, она́ из Слова́кии. 3. До́брый де́нь / Здра́вствуйте, как вас зову́т? – Меня́ зову́т Рена́та. 4. Вы из Росси́и? – Нет, я не из Росси́и, я из Че́хии.

■ **О КОМ JE ŘEČ?** Dovolte, abych se představil: jmenuji se Vladimír Vladimirovič, jsem Rus. Posledních několik let jsem hlavou největšího státu světa. Mám dvě dcery. Jmenují se Maria a Jekatěrina.

(\Vladimír Vladimirovič Ručn)

2

Как делá? Jak se máš?

Ve druhé lekci si osvojíte fráze, kterými se ptáme *Jak se komu daří?*, naučíte se skloňovat tvrdá podstatná jména mužského rodu v jednotném čísle, tvořit minulý čas od většiny ruských sloves a seznámíte se s dalšími dílčími gramatickými celky, které si následně procvičíte ve cvičeních. Jste připraveni na druhou lekci? Jdeme na to 😊.

Víte, že...

... zřejmě nejfrekventovanější otázkou v ruských sociálních sítích je právě otázka Как делá? Většinou je ještě doplněna pozdravem Привёт / Привéтик, как делá? Oproti tomu v telefonické komunikace nejčastěji Rusové slyší otázku Ты где?

ДИАЛОГИ / DIALOGY

1.

Audio 02_01

- 👉 Привѣт, Антѳн!
- 👉 Привѣт, Марина! Рад тебѳ видѣть! Как делѳ?
- 👉 Всѳ хорѳшѳ, спѳсѳibo. А ты как?
- 👉 Отлѳчно! Сегѳдня я сдал экзѳмен в университет, я ужѳ почтѳ студѣнт!
- 👉 Молодѣц! Очѣнь рѳда за тебѳ. А как твой брат? Как у негѳ делѳ?
- 👉 У негѳ всѳ тѳже неплѳхо. Вчѳра вернѳлся из ѳтпуска, а сейчѳс он на концѣрте в клубѳе.
- 👉 Да, я слѳшала о концѣрте. Привѣт емѳ от менѳ, мне порѳ. Покѳ!
- 👉 Покѳ!

Ahoj, Antone!

Ahoj, Marino! Rád tѣ vidѣm! Jak se mѳš?

Všechno je fajn, dѳky. A co ty?

Vѳbornѣ! Dnes jsem udѣlal zkoušku na univerzitu, uѣ jsem skoro student!

Jsi borec! Jsem za tebe rѳda. A co tvѳj bratr? Jak se mѳ?

Taky se nemѳ špatnѣ. Vчѳra pѳijel z dovolenѣ, a nyní je v klubu na koncertѣ.

Ano, o koncertѣ jsem slyšela. Pozdravuj ho ode mѣ, uѣ musѳm jѳt. Zatѳm!

Zatѳm!

2.

Audio 02_02

- 👉 Денис, привѣт! Как у тебѳ делѳ?
- 👉 Привѣт, Кирилл! Делѳ так себѳе.
- 👉 А почему? Чтѳ случѳлось?
- 👉 Я вчѳра гулял в паркѳе и потерял телефон!
- 👉 Да, ѣтѳ неприятно.

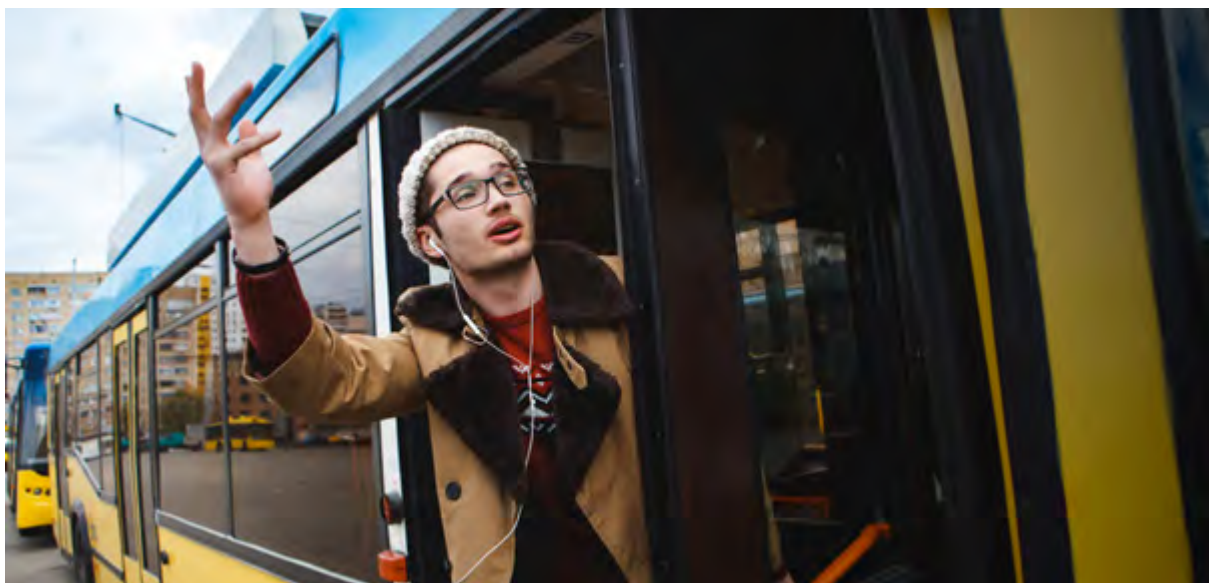
Ahoj, Denisi! Jak se mѳš?

Ahoj, Kirile! Nic moc.

A proč? Co se stalo?

Vчѳra jsem se prochѳzel v parku a ztratil jsem telefon.

Ano, to je nepѳjemnѣ.

- ☞ Ну а ты как поживаешь? Я тебя давно не видел.
- ☞ Ничего, только на прошлой неделе немного болел, но сейчас я в полном порядке. Извини, вот мой автобус. Мне пора.
- ☞ Ну пока!
- ☞ Пока!

No a jak žiješ ty? Dlouho jsem tě neviděl.
 Ujde to, jen minulý týden jsem byl trochu nemocný, ale teď jsem už zcela v pořádku. Promiň, to je můj autobus. Už musím.
 Tak ahoj!
 Ahoj!

3.

Audio 02_03

- ☞ Здравствуйте, Ольга Петровна!
- ☞ Добрый день, Иван Алексеевич! Давно я вас не встречала! Вы были в отъезде?
- ☞ Да, я был в другом городе, только вчера приехал.
- ☞ А как у вас дела?
- ☞ Спасибо, не жалеюсь.
- ☞ А как ваша семья? Как внук?
- ☞ Прекрасно! У внука дела очень хорошо. А вы какживаете?
- ☞ К сожалению, не очень. Много работы, конфликты дома...
- ☞ Очень жаль. Но не вешайте нос, Ольга Петровна, это не конец света!
- ☞ Спасибо за поддержку!

Dobrý den, Olgo Petrovno!
 Dobrý den, Ivane Alexejeviči! Už jsem vás dlouho nepotkala! Byl jste na cestách?
 Ano, byl jsem v jiném městě, teprve včera jsem se vrátil.
 A jak se máte?
 Děkuji, nestěžuji si.
 A co vaše rodina? Co váš vnuk?
 Skvěle! Vnuk se má moc dobře. A jak žijete vy?
 Bohužel, ne moc dobře. Hodně práce, doma hádky...
 To je mi líto. Ale nevěste hlavu, Olgo Petrovno, není to konec světa!
 Děkuji za podporu!

СЛОВАРНЫЙ ЗАПАС / SLOVÍČKA

Audio 02_04

автобус, автобуса (*m*)

autobus

болеть

být nemocný

брат, брата (*m*)

bratr

вернуться

vrátit se

видеть

vidět

внук, внука (*m*)

vnuk

встречать

potkávat, setkávat se

вчера

včera

город, города (*m*)

město

гулять

procházet se

давно

dávno

дома

doma

другой

jiný, druhý

клуб, клуба (*m*)

klub

конец, конца (*m*)

konec

концерт, концерта (*m*)

koncert

конфликт, конфликта (*m*)

konflikt, hádka

неделя, недели (*ž*)

týden

немного

trochu, málo

неплохо

celkem dobře, slušně

неприятно

nepříjemné, nemilé

отлично

výborně, skvěle

отпуск, отпуска (*m*)

dovolená

парк, парка (*m*)

park

поддержка, поддержки (*ž*)

podpora

порядок, порядка (*m*)

pořádek

потерять

ztratit

почти

téměř, skoro

приехать	přijet
работа, работы (ž)	práce (činnost), zaměstnání
свет, света (m)	svět (zde)
сегодня	dnes
сейчас	yní, teď
семья, семьи (ž)	rodina
слышать	slyšet

студент, студента (m)	student
твой	tvůj
телефон, телефона (m)	telefon
только	jen, teprve
уже	už, již
университет, университета (m)	univerzita
экзамен, экзамена (m)	zkouška, test

ФРАЗЕОЛОГИЯ / FRAZELOGIE

Audio 02_05

Рад/а тебя видеть!	Rád/a tě vidím!
Как дела?	Jak se máš? / Jak se máte?
Всё хорошо!	Mám se dobře! (Všechno je dobré!)
Спасибо!	Děkuji!
Молодец!	Jsi borec! / Jsi pašák!
Очень рад/а за тебя!	Jsem za tebe rád/a!
Как у него дела?	Jak se má? (on)
У него тоже неплохо.	Taky se nemá špatně. (on)
Привет ему от меня.	Pozdravuj ho ode mě.
Как у тебя дела?	Jak se máš?
Дела так себе.	Mám se nic moc.
Что случилось?	Co se stalo?
А ты как поживаешь?	A jak se máš ty? (A jak žiješ ty?)
на прошлой неделе	minulý týden
Вы были в отъезде?	Byl jste na cestách? / Byli jste na cestách?
А как у вас дела?	A jak se máte vy?
Спасибо, не жалуюсь.	Děkuji, nestěžuji si.
Извини(те)!	Promiň(te)!
К сожалению.	Bohužel.
Очень жаль.	Je mi to moc líto.
Не вешайте нос!	Nevěste hlavu!
Спасибо за поддержку!	Děkuji za podporu!

ГРАММАТИКА / GRAMATIKA

SKLOŇOVÁNÍ TVRDÝCH PODSTATNÝCH JMEN RODU MUŽSKÉHO V JEDNOTNÉM ČÍSLE

Z úvodních dialogů již znáte mnoho podstatných jmen mužského rodu, která jsou zakončena na tvrdou souhlásku. Nyní se seznámíte se všemi pády takových podstatných jmen. Mějte i zde na paměti, že v ruštině oslovujeme pomocí 1. pádu. Jako vzory použijeme podstatná jména, která se objevila v textu – **студент** pro životná podstatná jména a **телефон** pro neživotná podstatná jména.

PÁD	ŽIVOTNÁ	NEŽIVOTNÁ	Pomůcka
1.	студент	телефон	кто? что?
2.	студента	телефона	без, из
3.	студенту	телефону	к
4.	студента	телефон (студента)	вижу (<i>vidím</i>)
6.	студенте	телефоне	о, в
7.	студентом	телефоном	с

Věnujte pozornost následujícím bodům:

- Pro snadnější zapamatování můžete jednotlivé pády spojit s předložkami a pomocnými slovy, které jsou uvedeny ve sloupci *Pomůcka*.
- U životných podstatných jmen **se vždy shoduje 2. a 4. pád:**
 Это друг **студента**. (2. pád) То же студентůв kamarád.
 Я вижу **студента**. (4. pád) Vidím studenta.
- U neživotných podstatných jmen **se vždy shoduje 1. a 4. pád:**
 Это новый **телефон**. (1. pád) То же новый telefon.
 Я потерял **телефон**. (4. pád) Ztratil jsem telefon.

INFINITIV RUSKÝCH SLOVES A TVOŘENÍ MINULÉHO ČASU

V ruském jazyce se můžeme setkat se třemi různými zakončeními infinitivu. Prozatím si pamatujte, že nejčastějším zakončením je infinitiv na **-ть**. Z této lekce znáte již slovesa **видеть, встречать, гулять, приехать, потерять** a další, která ale v lekci byla uvedena v minulém čase. Tvoření minulého času v ruštině (u pravidelných sloves) je jednoduché a naučíme se ho právě teď.

Minulý čas se tvoří odtržením zmíněného zakončení na **-ть** a přidáním **koncovek -л, -ла, -ло, -ли**. Tvoření minulého času v ruštině je velmi podobné češtině. Je třeba ale mít neustále na paměti, že ve 3. osobě množného čísla existuje pouze jedna **koncovka -ли pro všechny rody**.

Pozorujte:

ГУЛЯТЬ	ВИДЕТЬ	ПРИЕХАТЬ
я гулял	я видел	я приехал
ты гулял	ты видел	ты приехал
он гулял	он видел	он приехал
она гуляла	она видела	она приехала
оно гуляло	оно видело	оно приехало
мы гуляли	мы видели	мы приехали
вы гуляли	вы видели	вы приехали
они гуляли	они видели	они приехали

Zapamatujte si tvary minulého času **slovesa být**. Věnujte pozornost přízvuku u ženského rodu:

БЫТЬ	
я был	мы были
ты был	вы были
он был	
она была́	они́ были
оно́ было	

VYKÁNÍ

V úvodních dialogích byla uvedena věta Вы были в отъезде? Všimněte si, že tvar minulého času je v množném čísle, ačkoli byla v dialogu tázána jedna osoba. **Zapamatujte si, že při vykání je v ruštině v minulém čase sloveso vždy v množném čísle!** V ruštině se tedy při vykání nerozlišuje mužský a ženský rod. Srovnajte následující věty:

Вы были в отъезде, Иван Алексеевич?

Byl jste на cestách, Ivane Alexejeviči?

Вы были в отъезде, Ольга Петровна?

Byla jste на cestách, Olga Petrovno?

V odpovědích se rod a číslo již rozlišují:

Да, **я был** в отъезде.

Ano, **byl jsem** на cestách.

Да, **я была́** в отъезде.

Ano, **byla jsem** на cestách.

Pokud se ptáme v množném čísle, otázka bude znít stejně jako při oslovení jedné osoby:

Вы были в отъезде, друзья?

Byli jste на cestách, přátelé?

Да, **мы были** в отъезде.

Ano, **byli jsme** на cestách.

УПРАЖНЕНИЯ / CVIČENÍ

1. Poslechněte si ještě jednu úvodní dialogy a rozhodněte, zda jsou následující tvrzení správná ✓, nebo chybná ✗.

- 1 Брат Анто́на – студе́нт.
- 2 Сейча́с брат Анто́на в отпуске.
- 3 Мари́на не зна́ла о кон́церте в клубе.
- 4 Дени́с потеря́л в па́рке телефо́н.
- 5 Кири́лл боле́л на про́шлой неде́ле.
- 6 О́льга Петро́вна и Ива́н Алексе́евич бы́ли на про́шлой неде́ле в отъезде.
- 7 У вну́ка Ива́на Алексе́евича дела́ так себе́.
- 8 У О́льги Петро́вны дела́ не о́чень.

2. Doplňte následující věty (vycházejte z úvodních dialogů).

- 1 Как дела у брата? – У всё отлично.
- 2 Привет, Саша! Рад тебя
- 3 Я вернулся из на прошлой неделе.
- 4 Вчера он экзамен в университет.
- 5 Что? – Я потерял телефон.
- 6, мне пора, вот мой автобус.
- 7 Как у вас дела? – К сожалению, не
- 8 Ольга болела на прошлой неделе, но сейчас она в полном

3. Соедите предложения, которые к себе относятся по смыслу (vycházejte z úvodních dialogů).

- 1 Как у тебя дела?
- 2 Что случилось?
- 3 Извини, мне пора.
- 4 Я давно вас не видел.
- 5 Она потеряла телефон в клубе.
- 6 Как дела у внука?
- 7 Не вешайте нос!
- 8 Ты болел на прошлой неделе?
 - a. Я был в отъезде.
 - b. Спасибо за поддержку.
 - c. Очень жаль.
 - d. У меня всё отлично.
 - e. Я не сдал экзамен!
 - f. Да, но сейчас я в порядке.
 - g. У него всё прекрасно.
 - h. Ну пока.

4. Подчеркните имена в скобках, дайте им правильный вариант.

- 1 без (брат, студент, телефон, экзамен, нос, Адам)
- 2 к (внук, отпуск, парк, университет, период, чех)
- 3 вижу (клуб, свет, студент, автобус, друг, Антон)
- 4 о (город, концерт, словак, конфликт, Душан, телефон)
- 5 с (брат, Виктор, концерт, экзамен, Кирилл, привет)
- 6 из (отпуск, парк, клуб, университет, Владимир, город)
- 7 в (отъезд, отпуск, парк, клуб, телефон, университет)

5. Ze slov z obou sloupců vytvořte co nejvíce slovních spojení.

	парк
	автобус
	университет
видеть	брат
потерять	концерт
быть в	клуб
гулять в	отъезд
вернуться из	телефон
приехать к	друг
работать (<i>pracovat</i>) с	внук
	город
	конфликт

6. Uvedte všechny tvary minulého času u následujících sloves. Označte přízvuky.

- 1 видеть
- 2 слышать
- 3 гулять
- 4 потерять
- 5 болеть
- 6 встречать
- 7 извинить
- 8 быть
- 9 работать (*pracovat*)
- 10 писать (*psát*)
- 11 делать (*dělat*)
- 12 читать (*číst*)

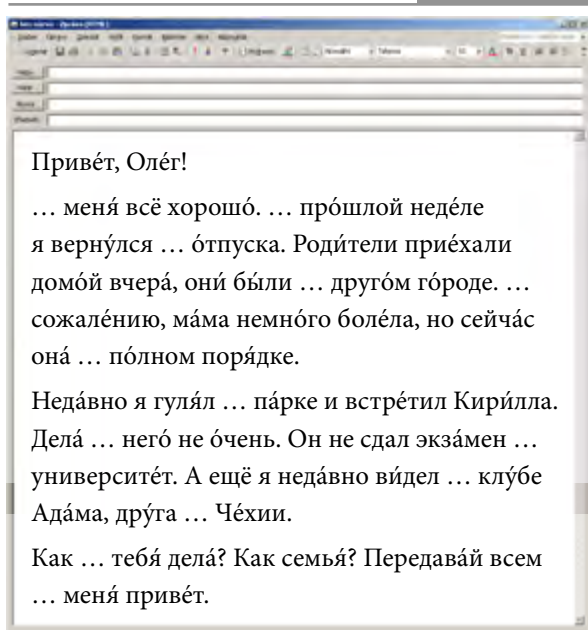
7. Vytvořte věty v minulém čase podle vzoru.

Vzor: Я – гулять – в – парк. > Я гулял(а) в парке.

- 1 Я – видеть – Антон – в – университет.
- 2 Ты – слышать – о – концерт?
- 3 Он – потерять – телефон.
- 4 Она – быть – в – отъезд.
- 5 Мы – сдать – экзамен – в – университет.
- 6 Вы – видеть – Антон – на – концерт.
- 7 Они – болеть.
- 8 Марина – встретить – друг – в – клуб.
- 9 Что – случиться?
- 10 Родители – приехать – из – город.

**8. Doplněte úryvek z dopisu vhodnými předložkami.
Poté si text poslechněte na nahrávce.**

Audio 02_06

9. Z uvedených slov poskládejte věty.

- 1 видел я не давно тебя
- 2 у дела как вас?
- 3 порá к мне сожалéнию
- 4 тебя óчень я за рад
- 5 в сейчас пóльном он порядке
- 6 от привёт меня емú
- 7 в неделе они на бýли óтпуске прошлой
- 8 другóго из тóлько вернулись мы вчера гóрода

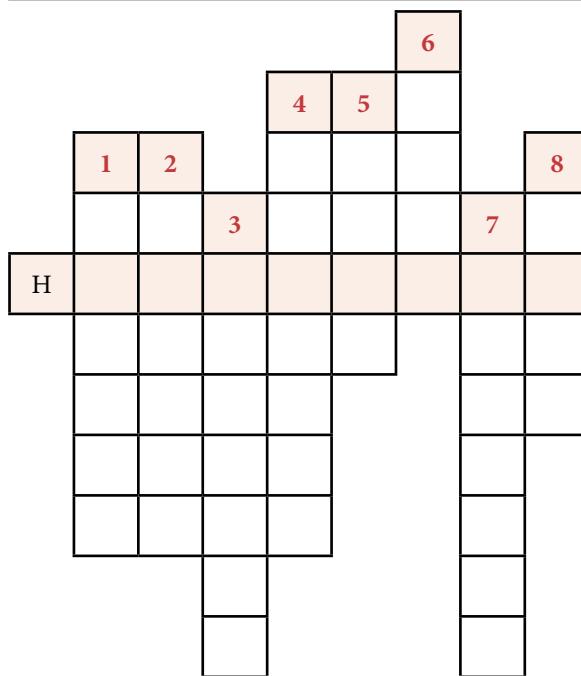
10. Doplněte do dialogu chybějící slova ve správném tvaru. Poté si dialog poslechněte.

Audio 02_07

- Здравствуйте, Оксáна! Я óчень рад вас (видеть). Как поживáете?
- Дóбрый день, Алексéй! Ничегó. Я была в (óтпуск), приéхла тóлько на прошлой (недéля).
- Вы (быть) в другом (гóрод)?
- Да, в (Петербúрг). Я была там с (друг), он из (Словакия).
- А как (он) зовúт?
- Вацлав. Вы егó (видеть) на (концёрт). А как у (вы) дела?
- Спасíбо, не жалуюсь. Вчера я был в (клуб), потóм (гулять) по гóроду.

- Понятно. К сожалéнию, мне порá. Всегó хорóшего!
- До свидáния!

11. Rozluštěte hádanku. Dozvíte se při tom, jak ještě můžete odpovědět na otázku Как делá?

- 1 Odpovídáme, pokud se máme dobře.
- 2 Říkáme kamarádovi při setkání.
- 3 Ruská pochvala.
- 4 Tímto ruským slovem děkujeme.
- 5 Když se ptáme na to, jak se kdo má, jaké druhé slovo používáme: Как ...?
- 6 Když někoho litujeme, řekneme: Мне óчень ...
- 7 Když se nemáme špatně, říkáme ...?
- 8 Říkáme při rozloučení.

12. Přeložte do ruštiny.

1. Jak se máš? – Ujde to, děkuji. A co ty? 2. Ahoj, Moniko! Jak žiješ? Dlouho jsem tě neviděl. 3. Vrátil se bratr z dovolené? Jak se má? 4. Teď je na koncertě v klubu s kamarádem. 5. Co se stalo, Sašo? 6. Byl jsem na cestách, ale včera jsem se vrátil. 7. Bohužel se nemám moc dobře, byla jsem nemocná a minulý týden jsem ztratila telefon. 8. Promiň, ale musím jít. 9. Včera v klubu jste viděla Antona. 10. Nevěste hlavu, Viktore, není to konec světa! 11. Byl jste včera na koncertě? – Ne, byl jsem nemocný. 12. Pozdravuj ode mě Adama.